

Ägardirektiv för Åtvidabergs Vatten AB

Ägardirektiv för verksamheten i Åtvidabergs Vatten AB, 556740-1962 nedan kallat bolaget, antagna av kommunfullmäktige i Åtvidabergs kommun 2017-04-26, § 34 och fastställda av bolagsstämma 2017-05-15.

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Åtvidabergs kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska tillsammans med övrig kommunal verksamhet, direkt eller indirekt skapa nytta för kommunen och dess medborgare inom ramen för den kommunala kompetensen. Den kommunala verksamheten ska såväl i förvaltningsform som i bolagsform präglas av mod, helhetssyn och långsiktighet utifrån kommunens samlade intresse. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta.

Bolagets verksamhet regleras utöver lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen fastställda av bolagsstämman och förekommande avtal mellan kommun och bolaget.

2. Kommunens direktivrätt

Bolaget styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagsordningen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagens intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt 6 kap 1 § kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att själv eller genom därtill utsedda personer när som helst ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse.

Bolaget erinras om kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften utslutas. Bolaget ska i så fall uppges att strykning/utelämnande skett.

5. Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget.

Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget har till uppgift att:

- tillhandahålla och utveckla vatten- och avloppsförsörjning för bostadshus eller annan bebyggelse inom verksamhetsområdet för den allmänna va-anläggningen i Åtvidabergs kommun
- upprätthålla och utveckla den allmänna vatten- och avloppsanläggningen
- anlägga, driva och finansiera de anordningar som behövs för att Åtvidabergs kommun ska kunna fullgöra sin skyldighet att ordna vatten- och avloppsförsörjning för viss befintlig eller blivande bebyggelse i ett större sammanhang med hänsyn till miljö- och hälsoskyddet
- bolagets verksamhet ska bedrivas i enlighet med kommunens Vision 2020
- bolaget ska förlägga sina administrativa lokaler i kommunens kommersiella fastighetsbestånd, såvida inte kommunen särskilt medger annan lösning.
- ”Bolaget ska så långt som möjligt köpa grundläggande it-tjänster av kommunalförbundet ITSAM för att möjliggöra samordningsvinster inom koncernen”

6. Bolagets ändamål

Syftet och målsättningen för bolagets verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen är att;

- driva bolaget utifrån vattenkollektivets totala nytta.
- utforma förslag till vatten- och avloppstaxa
- uppnå hög trygghet och kvalitet vad gäller försörjningen av dricksvatten och omhändertagande av avloppsvatten och i övrigt svara upp mot kundernas behov och förväntningar

- i verksamheten sträva efter att minska påverkan på miljön, att förebygga föroreningar och minska risken för miljörelaterade olycka eller ohälsa. Miljöaspekterna ska beaktas såväl vid investeringar och reinvesteringar som vid driften av verksamheten, allt i syfte att bidra till målet en hållbar samhällsutveckling.

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Hit hör:

- större strategiska investeringar
- åtgärder som innebär ny inriktning eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområdet för bolaget
- större förvärv eller försäljning av fastigheter

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. Ett sådant beslut ska föregås av kommunfullmäktiges godkännande.

En fråga som faller utanför uppräkningsen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamheter huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisionens granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap 1 och 1 a §§ kommunallagen.

9. Granskningsrapporten

Det åligger bolagets lekmannarevisorer att i årligen i sin granskningsrapport särskilt yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska snarast uppmärksamma kommunstyrelsen på om bolaget brister i de avseenden som omnämns i första stycket.

10. Ekonomiska mål

Bolaget ska arbeta för en resurs- och kostnadseffektiv va-försörjning i kommunen samt långsiktig rättvis och skälig fördelning av va-kostnaderna för va-konsumenter.

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor.

Bolaget ska nå ett resultat i verksamheten som medger avkastning på ägarnas insatta kapital, maximalt motsvarande kommunens internränta, för närvarande 2,9 procent. Ägare kan välja lägre utdelning till förmån för kapitaluppbyggnad i bolaget.

Bolagets soliditet skall successivt anpassas till bolagets åtaganden och risker.

11. Finansiering

Bolagets verksamhet finansieras via taxor. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift utgår i dessa fall.

Vatten- och avloppstaxa ska antas av kommunfullmäktige.

12. Informationen och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget och dess verksamhet. Efter kallelse av kommunfullmäktige eller kommunstyrelse ska bolagen lämna information och rapporter om händelser och planer i dess verksamhet. Bolaget ska i övrigt initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska upprätta tertialrapport per 30 april och delårsrapport per den 31 augusti. Delårsrapportens innehåll skall överensstämma med bokslutsrapportens, motsvarande redovisningsprinciper som för årsbokslutet ska gälla.

Bolaget ska därvid uppmärksamma ägaren på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämman
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor.

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta i möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog)

13. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen så att ärendet kan beredas för beslut på kommunfullmäktiges sammanträde i december året före aktuellt budgetår.

14. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapporter enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättandet av kommunens budget.

Bolaget skall följa den av kommunen upprättade tidplanen för bokslutsarbetet.

15. Suppleanter

För suppleanters inträde i styrelsen gäller vad som sagts i bolagsordningen. Finns ej sådan föreskrift ska ordningen för suppleanters inträde i kommunens nämnder tillämpas.

Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot

16. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Åtvidaberg kommuns vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

17. Arkivreglemente

Åtvidaberg kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i Åtvidabergs kommun.

18. Bolagsstämma

Bolaget ska senast för utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelsen till bolagsstämman ska ske. Information om bolagsstämman med angivande av tid och plats samt dagordning ska publiceras på bolagets hemsida senast två veckor i förväg. Samma information ska inom samma tid tillställas kommunen för möjliggörande av publicering på kommunens hemsida.

19. Bolagsstyrelsen

Bolaget styrelse ansvarar enligt aktiebolagslagen för organisationen och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Till skillnad från det kommunala förtroendeuppdraget, som bygger på samhällsplikt, är ledamotskapet i en bolagsstyrelse ett sysslomannauppdrag i vilket ledamoten civilrättsligt åtar sig att fullgöra ett förvaltningsuppdrag. Styrelseledamoten förbinder sig således att verka för bolagets bästa i enlighet med vad som kommit uttryck i bolagsordning och ägardirektiv.

Utrymme för politisk aktivitet i strid mot vad fullmäktige avsett beträffande bolagets verksamhet finns därför inte.

Styrelsens huvudsakliga uppgift är utöver vad som stadgas i bolagsordning och detta ägardirektiv att:

- medverka till att ägarens mål som de kommer i uttryck i ägardirektiv uppfylls
- fastställa strategin för och inriktningen på bolagets verksamhet vilket uttrycks i bolagets verksamhetsplan och budget
- säkerställa att bolaget har en effektiv ledning
- besluta om firmateckning
- underställa kommunfullmäktige de frågor som enligt bolagsordning och ägardirektiv är föremål för fullmäktiges ställningstagande respektive godkännande
- fortlöpande följa upp och utvärdera bolagets verksamhet mot kommunens ändamål för verksamheten
- följa upp och kontrollera verkställande direktörens förvaltning samt årligen utvärdera dennes insatser
- årligen utvärdera styrelsens eget arbete (arbetsformer, organisation, arbetsfördelning) och se till att brister åtgärdas
- årligen utfärda arbetsordning för styrelsens arbete
- efter samråd med kommunen (ägardialog) tillsätta och avsätta verkställande direktör
- utfärda instruktion för VD:s arbete

20. Verkställande direktör

Bolagets styrelse tillsätter och entledigar verkställande direktör efter samråd med kommunen via ägardialog.

Verkställande direktören är syssloman i förhållande till bolaget och ska på bästa sätt tillvarata bolagets intresse. Det innebär att verkställande direktören ska verka för att kommunens ändamål med verksamheten så som de kommer till uttryck i bolagsordningen, ägardirektiv och styrelsebeslut förverkligas.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar samt se till att bolagets bokföring och medelsförvaltning sköts på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ansvarar för att förse styrelsen med den information om bolaget och dess verksamhet samt det underlag i övrigt styrelsen behöver för sitt arbete.

VD ska arbeta enligt den VD-instruktion som styrelsen fastställer. Av instruktionen ska VD:s beslutsbefogenheter framgå.

Verkställande direktören tecknar alltid firman ensam vad beträffande löpande förvaltningsåtgärder.

21. Revisorer och lekmannarevisorer

Revisorer och lekmannarevisorer skall samordna sin granskning så att onödigt dubbelarbete undviks. För detta skall FAR:s rekommendation om gemensam revision tillämpas.

Lekmannarevisorerna skall i sin granskning förutom vad lag anger söka utvärdera bolagets måluppfyllelse samt redovisa vad därvid framkommit i granskningsrapporten.

22. Extraordinär händelse och höjd beredskap

Enlig lag om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner, har krisledningsnämnden rätt att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning. I tillämpliga delar ska denna möjlighet till övertagande också gälla de kommunala bolagen.

Bolaget ska följa den av kommunfullmäktige antagna krisledningsplanen och övriga inom området tillämpliga styrdokument.

Således ska bolaget utifrån krisledningsplanen och relaterade kommunala styrdokument upprätta planer för extraordinära händelser, revidera planerna en gång per mandatperiod och se till att planerna bygger på risk- och sårbarhetsanalyser.

Bolaget ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att bolagets verksamheter, vid en extraordinär händelse, kan upprätthållas och bedrivas på en nivå att det inte riskerar människors liv och hälsa eller samhällets funktionalitet.

Bolaget ska på begäran av kommunen ingå i kommunens krisledningsstab.

Bolaget ska vid en extra ordinärhändelse följa de instruktioner och beslut som antas av kommunens krisledningsnämnd.

Bolaget ska på förfrågan av kommunen delta i lokala, regionala och nationella krisledningsövningar.